

MIDDELLIKE AANSPREEKLIKHEID

in die

SUID-AFRIKAANSE REG

deur

WILLEM EDUARD SCOTT

B.Comm., LL.B. (P.U.)

'n Proefskrif aangebied ter gedeeltelike
nakoming van die vereistes vir die graad

DOCTOR LEGUM

aan die Potchefstroomse Universiteit vir
Christelike Hoër Onderwys

Promotor: Prof. dr. S.J. du Plessis
B.A., LL.B. (P.U.), D. Juris
(Hamburg).

Potchefstroom

30 Januarie 1976

Graag erken ek hiermee die finansiële steun aan my verleen deur die *Getrouheidswaarborg-fonds vir Prokureurs, Notarisse en Transportbesorgers*, die *Raad vir Geesteswetenskaplike Navorsing* en die *Potchefstroomse Universiteit vir C.H.O.*. Hulle finansiële steun het my in staat gestel om navorsing oor hierdie onderwerp te doen aan die *Institute of Advanced Legal Studies (University of London)* en aan die Regsfakulteit van die *Vrije Universiteit van Amsterdam*. Sonder hierdie steun sou hierdie proefskrif nie 'n werklikheid geword het nie.

My dank ook aan die personeel verbonde aan die *Institute of Advanced Legal Studies* en die Regsfakulteit van die *Vrije Universiteit* vir hul vriendelikheid en hulpvaardigheid.

'n Spesiale woord van dank aan my promotor prof. S.J. du Plessis onder wie se leiding ek hierdie studie aangepak het. Ook bedank ek graag my kollega, mnr. I. Vorster, vir sy hulp. My dank ook aan ander kollegas verbonde aan die Regsfakulteit van die P.U. vir C.H.O. wat my met advies bedien het. 'n Hartlike woord van dank aan Machtel Britton, ons fakulteitssekretaresse, vir die voorlopige tik van die proefskrif.

'n Innige woord van dank aan Caéla vir al haar hulp, aanmoediging en liefde. Dankie ook aan ons kinders vir hulle offeringe en geduld, veral gedurende die tyd toe ons in die buiteland was.

Ten slotte dank ek Hom wat my genadig was en sonder Wie se seën alles tevergeefs is.

W.E. Scott
Januarie 1976

INHOUDSOPGAWE

Bibliografie en Afkortings

1. Anglo-Amerikaanse reg -----	i
2. Nederlandse reg -----	xiii
3. Suid-Afrikaanse reg -----	xxii

Lys van aangehaalde gewysdes

1. Anglo-Amerikaanse reg -----	ix
2. Nederlandse reg -----	xx
3. Suid-Afrikaanse reg -----	xxix

Inleiding ----- xxxiii

Afdeling A: Die grondslag van middellike aanspreeklikheid

Hoofstuk 1: Die grondslag van middellike aanspreeklikheid in die Anglo-Amerikaanse literatuur en regspraak

1. Inleiding -----	1
2. Skuldaanspreeklikheid en die kritiek daarop -----	2
3. Skuldlose aanspreeklikheid op die terrein van nywerheidsongelukke --	9
4. Middellike aanspreeklikheid: Die tradisionele motiverings -----	20
5. Middellike aanspreeklikheid: Die moderne grondslag -----	29
5.1 Die aanvaarding van <i>enterprise liability</i> as grondslag van middellike aanspreeklikheid deur skrywers -----	29
5.2 Probleme in die weg van volkome aanvaarding van <i>enterprise liability</i> en <i>loss-distribution</i> as grondslag van middellike aanspreeklikheid -----	34
5.2.1 Die begrip <i>enterprise</i> -----	35
5.2.2 Die <i>entrepreneur</i> of <i>enterpriser</i> as die verantwoordelike persoon -----	37
5.2.3 Die beperking van die <i>entrepreneur</i> of <i>master</i> se aanspreeklikheid -----	42
5.2.4 Die vereiste dat die <i>servant</i>	

	'n delik moes gepleeg het ----	55
5.2.5	Die outomatiese regresreg van die <i>master</i> -----	58
5.3	Aanvaarding van <i>enterprise liability</i> as die grondslag van middellike aansprek- likheid deur die regspraak --	61
6.	Samevatting -----	65
Hoofstuk 2:	<u>Die grondslag van aanspreeklikheid ex arti- kel 1403(3) B.W. in die Nederlandse lite- ratuur</u>	
1.	Inleiding -----	69
2.	Skuldaanspreeklikheid en die kritiek daarop -----	70
3.	Skuldlose aanspreeklikheid: Risiko- aanspreeklikheid -----	75
3.1	Die profyt- of belangeteorie ----	79
3.2	Die gevaar- of gevaarsettings= teorie -----	83
3.2.1	Bepaling van gevaar deur 'n ver= gelykingsmetode -----	84
3.2.2	Bepaling van gevaar deur die ge= bruikmaking van die adekwasi= leer -----	91
3.3	Risiko-aanspreeklikheid: Deliktuele aanspreeklikheid of nie -----	108
3.4	Verwerping van die risiko-aan= spreeklikheidsbeginsel -----	110
4.	'n Gemeenskaplike grondslag vir skuld- en skuldlose aanspreeklikheid -----	112
5.	Aanspreeklikheid ex artikel 1403(3) B.W.: Die tradisionele motivering --	119
6.	Aanspreeklikheid ex artikel 1403(3) B.W.: Die moderne grondslag -----	122
6.1	Risiko-aanspreeklikheid -----	122
6.1.1	Die profytteorie en aanspreek= likheid ex artikel 1403(3) B.W.-	123
6.1.2	Die gevaarteorie en aanspreek= likheid ex artikel 1403(3) B.W.-	127
6.1.3	Probleme in die weg van die aan= vaarding van risiko-aanspreek= likheid as die grondslag van	

	aanspreeklikheid <i>ex</i> artikel 1403(3) B.W. -----	132
6.1.3.1	Die vereiste van 'n onreg= matige daad aan die kant van die dader -----	133
6.1.3.2	Die toerekeningsvatbaarheid van die aanspreeklikgestel= de as voorvereiste vir sy aanspreeklikheid -----	137
6.2	Schut se standpunt betreffende die grondslag van aanspreeklikheid <i>ex</i> artikel 1403(3) B.W. -----	141
7.	Regspolitiese oorwegings ter regver= diging van die positiefregtelike aan= spreeklikheidsreël <i>ex</i> artikel 1403(3) B.W. -----	143
8.	Die bepaling van die Ontwerp Burger= like Wetboek -----	146
9.	Samevatting -----	152
Hoofstuk 3:	<u>Die grondslag van middellike aanspreeklik= heid in die Suid-Afrikaanse literatuur en regspraak</u>	
1.	Inleiding -----	157
2.	Skuldaanspreeklikheid en die kritiek daarop -----	158
3.	Skuldlose aanspreeklikheid: Die risiko-aanspreeklikheidsbeginsel ---	165
3.1	Die erkenning van die risiko-aan= spreeklikheidsbeginsel ✓-----	166
3.2	Risiko-aanspreeklikheid en delik= tuele aanspreeklikheid ✓-----	184
3.3	Risiko-aanspreeklikheid en skuld= aanspreeklikheid -----	213
4.	Middellike aanspreeklikheid: Die tradisionele motiverings -----	228
5.	Middellike aanspreeklikheid: Die moderne grondslag -----	235
5.1	Risiko-aanspreeklikheid -----	235
5.1.1	Die standpunte van skrywers ---	235
5.1.2	Die regspraak -----	246
6.	Samevatting -----	264

Hoofstuk 4:	<u>'n Eie siening betreffende die wesens=</u> <u>elemente van risiko-aanspreeklikheid en</u> <u>die aanvaarding van risiko-aanspreeklik=</u> <u>heid as die grondslag van middellike</u> <u>aanspreeklikheid</u>	
1.	Inleiding en probleemstelling -----	274
2.	Die elemente van risiko-aanspreek= likheid -----	284
2.1	Die tipering van 'n sekere feit as riskant of gevaarlik -----	285
2.1.1	Diensaktiwiteit as gevaarlike aktiwiteite -----	295
2.2	Die toewysing van die riskante aktiwiteit tot die verantwoordelik= heid van 'n spesifieke persoon of persone -----	297
2.2.1	Die toerekeningsvatbaarheid van die verantwoordelike persoon --	317
2.3	Die vasstelling van daardie skade= like gevolge wat as die tipiese risiko's van die aktiwiteit aange= merk kan word -----	319
3.	Probleme in die weg van die aanvaar= ding van risiko-aanspreeklikheid as die grondslag van middellike aanspreeklik= heid -----	340
3.1	Die toekenning van 'n verhaalsreg aan die verantwoordelike persoon--	340
3.2	Die toepassing van die Wet op Verdeling van Skadevergoeding op gevalle van middellike aanspreek= likheid -----	345
4.	Samevatting -----	357
<u>Afdeling B:</u>	Die vereistes vir middellike aanspreeklik= heid	
Hoofstuk 5:	<u>Die Anglo-Amerikaanse en Nederlandse reg</u>	364
1.	Die vereiste verhouding tussen ver= weerder en dader -----	364
1.1	Die Anglo-Amerikaanse reg -----	364

1.1.1	Inleiding -----	364
1.1.2	Die dienskontrak en die werk= nemer-werkgewerverhouding ----	367
1.1.3	Die verhouding tussen 'n werk= nemer van 'n ander en 'n per= soon wat dié werknemer huur of leen vir die uitvoering van werk -----	379
1.1.4	Die lasgewer-onafhanklike kon= trakteurverhouding -----	382
1.1.5	Die verhouding tussen eienaar en bestuurder van 'n motor= voertuig -----	386
1.1. 5.1	Die <i>family purpose doctrine</i>	405
1.1.6	Die verhouding tussen prinsipaal en verteenwoordiger -----	409
1.1.7	Samevatting -----	418
1.2	Nederlandse reg -----	422
1.2.1	Inleiding -----	422
1.2.2	Die arbeidsooreenkoms -----	432
1.2.3	Die verhouding tussen 'n werk= nemer van 'n ander en 'n per= soon wat dié werknemer huur of leen vir die uitvoering van werk -----	437
1.2.4	Die ooreenkoms vir die aanne= ming van werk -----	442
1.2.5	Die ooreenkoms tot die verrig= ting van enkele dienste -----	446
1.2.6	Die verhouding tussen eienaar en bestuurder van 'n motorvoer= tuig -----	448
1.2.7	Die verhouding tussen prinsi= paal en verteenwoordiger -----	457
1.2.8	Samevatting -----	466
2.	Die vereiste verband tussen die pleeg van die onregmatige daad deur die da= der en sy opdrag, taak of verplig= tinge -----	468
2.1	Die Anglo-Amerikaanse reg -----	468
2.1.1	Inleiding -----	468
2.1.2	Optrede <i>within the scope of em= ployment/authority</i> en <i>in the</i>	

<i>course of employment</i>	-----	472
2.1.2.1 <i>Reasonably incidental acts</i>	-	475
2.1.2.1.1 Optrede van die <i>servant</i> of <i>agent</i> in belang van die <i>master of principal</i>	----	479
2.1.2.1.2 Optrede van die <i>servant</i> of <i>agent</i> in eie belang sonder die toestemming van die <i>master of prin-</i> <i>cipal</i>	-----	482
2.1.2.1.2.1 Optrede van die <i>servant</i> of <i>agent</i> in stryd met 'n verbod deur sy <i>master</i> of <i>principal</i>	-----	482
2.1.2.1.2.2 Die bestuur van 'n motor sonder die toestemming van die eienaar	----	485
2.1.2.1.2.3 Die oplaai van <i>passa-</i> <i>siers</i>	-----	487
2.1.2.1.2.4 Sogenaamde <i>frolic and</i> <i>detour-gevalle</i>	-----	490
2.1.2.1.2.5 Brandskade deur <i>ser-</i> <i>vants of agents ver-</i> <i>oorsaak</i>	-----	496
2.1.2.1.3 Optrede van die <i>servant</i> of <i>agent</i> in eie belang met die toestemming van die <i>master of principal</i>	----	498
2.1.2.1.3.1 Reise deur die werk= nemer van en na sy werks= plek en optrede geduren= de etenstye of rusperio= des	-----	500
2.1.3 Samevatting	-----	505
2.2 Die Nederlandse reg	-----	510
2.2.1 Inleiding	-----	510
2.2.1.1 'n Kousale verband	-----	511
2.2.1.2 'n Funksionele verband	----	521
2.2.2 Optrede deur die ondergeskikte <i>in de werkzaamheden</i> waartoe die werk- of opdraggewer hom gebruik		

het -----	527
2.2.2.1 Onregmatige en skuldige uit= voering van werk of opdragte	528
2.2.2.2 Optrede van ondergeskiktes in eie belang -----	529
2.2.2.2.1 Reise deur die onderge= skikte van en na die werks= plek en optrede gedurende etenstye of rusperiodes -	534
2.2.2.2.2 Brandskade deur onderge= skiktes veroorsaak -----	536
2.2.2.2.3 Skade deur 'n onderge= skikte veroorsaak tydens 'n afwyking van sy opdrag of werk -----	537
2.2.3 Die bepaling van die <i>Ontwerp</i> <i>Burgerlijk Wetboek</i> -----	539
2.2.4 Samevatting -----	541
Hoofstuk 6: <u>Die Suid-Afrikaanse reg</u> -----	543
1. Geskiedkundige agtergrond -----	543
2. <u>Die relevante verhouding tussen</u> <u>verweerder en dader vir die doel=</u> <u>eindes van middellike aanspreeklik=</u> <u>heid</u> -----	563
2.1 Inleiding -----	563
2.2 Die Gemeenregtelike werkgewer-werk= nemerverhouding -----	565
2.2.1 Die essentialia van die diens= kontrak -----	565
2.2.2 Die reg op beheer-kriterium --	567
2.3 Ander relevante verhoudings tussen dader en verweerder -----	589
2.3.1 Die reg op beheer as kriterium vir hierdie ander verhoudings -	589
2.3.2 Die werknemer in die wye beteke= nis van die woord -----	596
2.3.3 Mediese personeel -----	651
2.3.4 Die geleende of gehuurde werk= nemer van 'n ander -----	656
2.3.5 'n Werknemer wat 'n ander toe= laat om hom by te staan by die uit= voering van werk -----	684

2.3.6	Die bestuurder van motorvoertuie -----	687
2.3.7	Die verteenwoordiger -----	732
2.4	Die verhouding tussen lasgewer en onafhanklike kontrakteur -----	763
3.	<u>Die Vereiste Verband tussen die Pleeg van die Onregmatige Daad deur die Dader en sy Opdrag, Taak of Verpligtinge</u>	
3.1	Inleiding -----	796
3.2	Optrede <i>within the scope of employment/authority</i> en <i>in the course of employment</i> -----	799
3.2.1	Skuldige en onregmatige uitvoering van pligte -----	816
3.2.2	Optrede in belang van die werkgewer -----	816
3.2.3	Optrede in eie belang sonder die toestemming van die werkgewer -	827
3.2.3.1	Optrede in stryd met 'n verbod deur die werkgewer -----	827
3.2.3.2	Die sogenaamde <i>frolic and detour</i> -gevalle -----	832
3.2.3.3	Motors sonder toestemming bestuur -----	868
3.2.3.4	Die oplaai van passasiers --	875
3.2.3.5	Brandskade deur 'n werknemer veroorsaak -----	886
3.2.3.6	Aanranding, belediging en laster deur 'n werknemer ---	903
3.2.4	Optrede in eie belang met die toestemming van die werkgewer -	908
3.2.4.1	Reise van en na werk -----	921

Bibliografie

- AMES J.B. Law and Morals, 22 Harvard Law Review (1908) 97. Aangehaal 22 *Harvard LR*.
- ATYIAH P.S. Accidents, Compensation and the Law, 1970 (London). Aangehaal *Accidents*.
- ATYIAH P.S. Vicarious Liability in the Law of Torts, 1967 (London). Aangehaal *Vicarious Liability*.
- BATY T. Vicarious Liability, 1916 (London). Aangehaal *Vicarious Liability*.
- BLUM W.J. & KALVEN H. Public Law Perspectives on a Private Law Problem, 1965 (Little, Brown Co.). Aangehaal *Public Law Perspectives*.
- BLUM W.J. & KALVEN H. Public Law Perspectives on a Private Law Problem - Auto Compensation Plans, 31 University of Chicago Law Review (1964) 641. Aangehaal 31 *Univ of Chicago LR*.
- BOWSTEAD W. & GREEN E.J. Bowstead on Agency, 12de uitgawe 1959 (London). Aangehaal *Agency*.
- BLASINGAME J. Status of the Family Purpose Doctrine in Tennessee, 38 Tennessee Law Review (1969) 248. Aangehaal *Tennessee LR*;
- CALABRESI G. Fault, Accidents and the Wonderful World of Blum and Kalven, 75 Yale Law Journal (1965) 216. Aangehaal 75 *Yale LJ*.
- CALABRESI G. The Decision for Accidents: An Approach to No-fault Allocation of Cost, 78 Harvard Law Review (1965) 713.
- CALABRESI G. Some Thoughts on Risk Distribution and the Law of Torts, 70 Yale Law Journal (1961) 499. Aangehaal 70 *Yale LJ*.
- CALABRESI G. en HIRSCHOFF J. The Cost of Accidents: A Legal and Economical Analysis: Towards a Test for Strict Liability in Tort, 81

- Yale Law Journal (1972) 1055. Aangehaal 81 *Yale LJ*.
- CAMBELL H.G. Agency - Family Purpose Doctrine - The Law in Oregon, 44 Oregon Law Review (1964) 67. Aangehaal 44 *Oregon LR*.
- CARBY-HALL J.R. Contract of Service, Contract for Service: The Modern Theories, 113 Solicitor Journal (1969) 356, 376, 400. Aangehaal 113 *Sol J*.
- CHAPMAN J. Liability for the Negligence of Independent Contractors, 50 Law Quarterly Review (1934) 71. Aangehaal 50 *LQR*.
- CHESHIRE G.C. & FIFOOT C.H.S The Law of Contract, 7de uitgawe 1969 (London). Aangehaal *Contract*.
- CHILDRES R. Master and Servant - The Borrowed Servant Doctrine - Allocation of Risk, 5 St. Mary's Law Journal (1973) 196. Aangehaal 5 *St Mary's LJ*.
- CLERK J.F. & LINDSELL W. Torts, 13de uitgawe 1969 (London). Aangehaal *Torts*.
- CONANT M. Liability of Principals for the Torts of Agents: A Comparative view, 47 Nebraska Law Review (1948) 42. Aangehaal 47 *Nebraska LR*.
- DOUGLAS W.O. Vicarious Liability and Administration of Risk, 38 Yale Law Journal (1928) 584. Aangehaal 38 *Yale LJ*.
- DOUGLAS W.O. Borrowed Servants and the Theory of Enterprise Liability, 76 Yale Law Journal (1967) 807. Aangehaal 76 *Yale LJ*.
- EARLE B. The Family Purpose Doctrine, 49 Kentucky Law Journal 578. Aangehaal 49 *Kentucky LJ*.
- EHRENZWEIG A.A. Negligence without Fault, 54 California Law Review (1966) 1422. Aangehaal 54 *California LR*.
- EHRËNZWEIG A.A. Vicarious Liability in the Conflict of Laws - Towards a Theory of Enterprise Liability under "Foreseeable and Insurable Laws", 69 Yale Law Journal (1969) 978. Aangehaal

69 *Yale LJ*.

- EPSTEIN R.A. Theory of Strict Liability, 2 *Journal of Legal Studies* (1973) 151. Aangehaal 2 *JLS*.
- FERSON M. Bases for Master's Liability and for Principal's Liability to Third Persons, 3 *Vanderbilt Law Review* (1950) 1. 4 *Vanderbilt Law Review* (1951) 260. Aangehaal 3(4) *Vanderbilt LR*.
- FLEMING J.G. The Law of Torts, 4de uitgawe 1971 (The Law Book Co. Australia). Aangehaal *Torts*.
- FLEMING J.G. Vicarious Liability for Breach of a Statutory Duty, 20 *Modern Law Review* (1956) 655. Aangehaal 20 *MLR*.
- FLEMING J.G. The Role of Negligence in Modern Tort Law, 53 *Virginia Law Review* (1967) 815. Aangehaal 53 *Virginia LR*.
- FLETCHER G.P. Fairness and Utility in Tort Theory, 85 *Harvard Law Review* (1972) 537. Aangehaal 85 *Harvard LR*.
- FORSTER & KEETON R.E. Liability without Fault in Oklahoma, 3 *Oklahoma Law Review* (1950) 172. Aangehaal 3 *Oklahoma LR*.
- FRANKLIN M.A. Replacing the Negligence Lottery: Compensation and Selective Reimbursement, 53 *Virginia Law Review* (1967) 744. Aangehaal 53 *Virginia LR*.
- FRIEDMANN W.G. Social Insurance and the Principles of Tort Liability, 63 *Harvard Law Review* (1950) 241. Aangehaal 63 *Harvard LR*.
- FRIDMAN G.H.L. Who is an employee, 116 *New Law Journal* (1965) 11. Aangehaal 116 *New LJ*.
- FRIDMAN G.H.L. Vicarious Liability Confirmed, 117 *New Law Journal* (1967) 373. Aangehaal 117 *New LJ*.
- FRIDMAN G.H.L. Liabilities Arising from Employment, 116 *New Law Journal* (1966)

- 719, 775, 857 en 915. Aangehaal 116 *New LJ*.
- GOW J.J. The Nature of the Liability of an Employer, 32 *Australian Law Journal* (1958) 183. Aangehaal 32 *Australian LJ*.
- GREEN L. & SMITH A.E. Negligence Law, No-fault, and Jury Trail, 50 *Texas Law Review* (1972) 1093, 1297. 51 *Texas Law Review* (1973) 207, 825. Aangehaal 50 *Texas LR*, 51 *Texas LR*.
- HARRIS R.C. Liability without Fault, 6 *Tulane Law Review* (1932) 337. Aangehaal 6 *Tulane LR*.
- HARPER F.V. & JAMES F. (jr) Law of Torts, Vol. I & II & III. Aangehaal *Torts*.
- HARPER F.V. The Basis of the Immunity of an Employer of an Independent Contractor, 10 *Indiana Law Journal* (1935) 494. Aangehaal 10 *Indiana LJ*.
- HARPER F.V. Liability without Fault, 30 *Michigan Law Review* (1932) 1001. Aangehaal 30 *Michigan LR*.
- HUGHES G.J. & HUDSON A.H. The Nature of a Master's Liability in the Law of Torts, 31 *Canadian Bar Review* (1953) 18. Aangehaal 31 *Canadian BR*.
- ISAACS N. Fault and Liability, 31 *Harvard Law Review* (1918) 954. Aangehaal 31 *Harvard LR*.
- JACOBS J.M. Are "Independent Contractors" really Independent?, 3 *De Paul Law Review* (1953) 23. Aangehaal 3 *De Paul LR*.
- JAMES FLEMING (jr.) An Evaluation of the Fault Concept, 32 *Tennessee Law Review* (1965) 39. Aangehaal 32 *Tennessee LR*.
- JAMES F. & DICKINSON J. Accident Proneness and Accident Law, 63 *Harvard Law Review* (1950) 769. Aangehaal 63 *Harvard LR*.
- JAMES P.S. General Principles on the Law of Torts, 3de uitgawe 1969 (London). Aangehaal *Torts*.

- JOLOWICZ J.A. Vicarious Liability - Indemnity to Master - Contract of Service, 1957 Cambridge Law Journal 21. Aangehaal 1957 *CLJ*.
- JOLOWICZ J.A. Liability for Independent Contractors in the English Common Law - A Suggestion, 9 Stanford Law Review (1957) 690. Aangehaal 9 *Stanford LR*.
- JORGENSEN S. The Decline and Fall of the Law of Torts, 18 American Journal of Comparative Law (1970) 39.
- KAHN-FREUND O. Servants and Independent Contractors, 14 Modern Law Review (1951) 504. Aangehaal 14 *MLR*.
- KEETON R.E. Venturing to do Justice, 1969 (Ohio). Aangehaal *Venturing*.
- KEETON R.E. Is there a place for Negligence in Modern Tort Law?, 53 Virginia Law Review (1967) 886. Aangehaal 53 *Virginia LR*.
- KEETON R.E. & O'CONNELL J. Basic Protection for the Traffic Victim: A Blueprint for Reforming Automobile Insurance, 1965/6 (Little, Brown & Co Boston Mass.) Aangehaal: *Basic Protection*.
- LASKI H.J. The Basis of Vicarious Liability, 26 Yale Law Journal (1916) 105. Aangehaal 26 *Yale LR*.
- MECHEM P. Outline of Agency, 1952 4de uitgawe (Callaghan & Co, Chicago).
- MORRIS C. The Tort of an Independent Contractor, 29 Illinois Law Review (1934) 339. Aangehaal 29 *Illinois LR*.
- MORRIS C.R. Enterprise Liability and the Actuarial Process - The insignificance of Foresight, 70 Yale Law Journal (1961) 554. Aangehaal 70 *Yale LJ*.
- MUNKMAN J.H. Employers Liability at Common Law, 7de uitgawe 1971 (London). Aangehaal *Employers Liability*.
- PECK C.J. Negligence and Liability without

- Fault in Tort Law, 46 *Washington Law Review* (1971) 225. Aangehaal 46 *Washington LR*.
- POLLOCK F. Book Review: T Baty, *Vicarious Liability*, 32 *Law Quarterly Review* (1916) 226. Aangehaal 32 *LQR*.
- POLLOCK F. & LONDON P.A. *Law of Torts: A Treatise on the Principles of Obligations arising from Civil Wrongs in the Common Law*, 15de uitgawe 1951 (London). Aangehaal *Torts*.
- POSNER R.A. *Strict Liability: A Comment*, 2 *Journal of Legal Studies* (1973) 205. Aangehaal 2 *JLS*.
- POSNER R.A. *A Theory of Negligence*, 1 *Journal of Legal Studies* (1972) 29. Aangehaal 1 *JLS*.
- POUND R. *Jurisprudence Volume I 1959* (St. Paul, Minn. West Publishing Co.) Aangehaal *Jurisprudence*.
- PROSSER W.L. *Handbook of the Law of Torts*, 4de uitgawe 1971 (St. Paul Minn. West Publishing Co). Aangehaal *Torts*.
- SALMOND J.W. & FRITZGERALD P.J. *Jurisprudence*, 12de uitgawe 1966 (London). Aangehaal *Jurisprudence*.
- SALMOND J.W. & HEUSTON R.F.V. *The Law of Torts*, 15de uitgawe 1969 (London). Aangehaal *Torts*.
- SMITH BRYANT *Cumulative Reasons and Legal Method*, 27 *Texas Law Review* (1949) 454. Aangehaal 27 *Texas LR*.
- SMITH T. *Scope of the Business: The Borrowed Servant Problem*, 38 *Michigan Law Review* (1940) 1222. Aangehaal 38 *Michigan LR*.
- SMITH Y.B. *Frolic and Detour*, 23 *Columbia Law Review* (1923) 444, 716. Aangehaal 23 *Columbia LR*.
- SMITH Y.B. *Control and the Independent Contractor*, 20 *Columbia Law Review* (1920) 333. Aangehaal 20 *Columbia LR*.
- SMITH J. *Tort Law and Absolute Liability*, 30 *Harvard Law Review* (1917) 241, 319, 409. Aangehaal 30 *Harvard LR*.

- STEVENS R. . Judicial Creativity and Doctrinal Possibility, 27 *Modern Law Review* (1964) 121. Aangehaal 27 *MLR*.
- STREET H. The Law of Torts, 5de uitgave 1972 (London). Aangehaal *Torts*.
- STOLJAR S. Accident, Costs and Legal Responsibility, 36 *Modern Law Review* (1973) 233. Aangehaal 36 *MLR*.
- STOLJAR S. The Law of Agency, its History and Present Principles, 1961 (London). Aangehaal *Agency*.
- STOLL H. Penal Purposes in the Law of Tort, 18 *American Journal of Comparative Law* (1970) 3.
- STEFFEN R. Independent Contractor and the Good Life, 2 *University of Chicago Law Review* (1935) 501. Aangehaal 2 *Univ of Chicago LR*.
- TAKAYANAGI K. Liability without Fault in the Modern Civil and Common Law, 16 *Illinois Law Review* (1922) 187, 416. Aangehaal 16 (17) *Illinois LR*.
- THE AMERICAN LAW INSTITUTE Restatement of the Law (Second Torts (Vol. I, II, III) Agency (Vol I, II). 1966 (American Law Institute Publishers). Aangehaal *Second Restatement Tort*. *Second Restatement Agency*.
- WEDDERBURN K.W. Collateral Contracts, 1959 *Cambridge Law Journal* 58. Aangehaal 1959 *CLJ*.
- WEISBARD S. Defining the Contract Service, 118 *New Law Journal* (1968) 889. Aangehaal 118 *New LJ*.
- WIGMORE J.H. Responsibility for Tortious Acts: Its History, 7 *Harvard Law Review* (1894) 315, 383 en 452. Aangehaal 7 *Harvard LR*.
- WILLIAMS Glanville L. The Foundation of Tortious Liability, 7 *Cambridge Law Journal* (1939) 111.
- WILLIAMS Glanville L. Vicarious Liability: Tort of the Master or of the Servant?, 72 *Law Quarterly Review* (1956) 522. Aangehaal 72 *LQR*.

- WILLIAMS Glanville L. The Risk Principle, 77 *Law Quarterly Review* (1961) 179. Aangehaal 77 *LQR*.
- WILLIAMS Glanville L Vicarious Liability and the Master's Indemnity, 20 *Modern Law Review* (1957) 220, 437. Aangehaal 20 *MLR*.
- WINFIELD P.H. & JOLOWICZ J.A.
& LEWIS T.E. & HARRIS D.M. Winfield and Jolowicz on Tort, 9de uitgawe 1971 (London). Aangehaal *Tort*.
- WINFIELD P.H. Ethics in English Case Law, 45 *Harvard Law Review* (1931) 112. Aangehaal 45 *Harvard LR*.
- WINFIELD P.H. The History of Negligence in the Law of Tort, 42 *Law Quarterly Review* (1926) 184. Aangehaal 42 *LQR*.
- WINFIELD P.H. The Myth of Absolute Liability, 42 *Law Quarterly Review* (1926) 37. Aangehaal 42 *LQR*.

Afkortings

- B - Baron
 CA - Court of Appeal
 DC - Divisional Court
 HL - House of Lords
 J - Justice
 LCJ - Lord Chief Justice
 LJ - Lord Justice of Appeal
 MR - Master of the Rolls
 PC - Judicial Committee of the Privy Council

Hofverslae - Engelse Reg

- All ER - All England Law Reports
 AC - Law Reports, Appeal Cases, House of Lords and Privy Council
 BWCC - Butterworths' Workmen's Compensation Cases
 C & P - Carrington and Payne's Reports
 CPD - Law Reports Common Pleas Division
 CL - Law Reports, Chancery Division
 DLR - Dominion Law Reports
 ER - English Reports
 Ex D - Law Reports Exchequer Division
 Exch - Exchequer Reports
 KB - Law Reports, King's Bench Division

LRCP	-	Law Reports, Common Pleas
LR Exch	-	Law Reports, Exchequer
LT	-	Law Times Reports
Lloyd's LF	-	Lloyd's List Law Reports, 1919-1950
Lloyd's L	-	Lloyd's List Law Reports, 1951 -
LJMC	-	Law Journal, Magistrates Cases
M & W	-	Meeson and Welsby's Reports, Exchequer
QB	-	Queen's Bench Reports
SLT	-	Scots Law Times
TLR	-	The Times Law Reports
WLR	-	Western Law Reporter

Hofverlslae - Amerikaanse Reg

A	-	Atlantic Reporter
A 2d	-	Atlantic Reporter, Second Series
ALR	-	American Law Reports Annotated
ALR 2d	-	American Law Reports Annotated, Second Series
ALR 3d	-	American Law Reports Annotated, Third Series
Am R	-	American Reports
Cal R	-	California Reports
F	-	Federal Reporter
F 2d	-	Federal Reporter, Second Series
F Supp	-	Federal Supplement
NE	-	North Eastern Reporter
NE 2d	-	North Eastern Reporter, Second Series
NW	-	North Western Reporter
NW 2d	-	North Western Reporter, Second Series
NY 2d	-	New York Reports, Second Series
NYS	-	New York Supplement
NYS 2d	-	New York Supplement, Second Series
P	-	Pacific Reporter
P 2d	-	Pacific Reporter, Second Series
SO	-	Southern Reporter
SO 2d	-	Southern Reporter, Second Series
US	-	Reports of Cases in the Supreme Court or the United States of America

Gewysdes

- Anderson v Red and White Construction Co 483 P 2d 124 (Wash CA 1971).
- Argent v Minister of Social Security (1969) 5 Knights Industrial Reports 344 (1968 3 All ER 208).
- Armstrong v Strain 1952 1 KB 232 (CA).
- Barnard v Sully (1931) 47 TLR 557 (DC).
- Barwick v English Joint Stock Bank 1967 LR 2 Exch 259.
- Bell v Blackwood Morton & Sons Ltd 1960 S LT 145.

Bank voor Handel en Scheepvaart NV v Slatford 1953 1 QB 248
Britt v Galmore and Nevill (1928) 44 TLR 294.
Burns v Poulson 1973 LR 8 CP 563.
Bradford Building Society v Borders 1941 2 All ER 205.
Bradford v Boston Deep Sea Fisheries 1959 1 Lloyd's R 394.
Bries v Woolley 1954 1 All ER 909 (HL).
Candler v Crane Christmas Co 1951 2 KB 164.
Canadian Pacific Railways Co v Lockhart 1942 AC 591.
Carberry v Davies and another 1968 2 All ER 817 (CA).
Cassidy v Minister of Health 1951 2 KB 343.
Century Insurance Co v Northern Ireland Road Transport Board
1942 1 All ER 491 (HL).
Conway v George Wimpey & Co 1951 2 KB 266 (CA).
Chowdhary v Gillot 1947 2 All ER 541 (CA).
Crook v Derbyshire Stone Ltd 1956 2 All ER 447.
Dallas v Hinton 1938 2 DLR 673 (SCC).
Daniels v Whetstone Entertainments Ltd 1962 2 Lloyds Rep 1 (CA)
Derry v Peek (1889) 14 AC 337.
Dyer v Munday 1895 1 QB 742 (CA).
George v Berkins Van & Storage Co 33 Cal LR 2d 834 (Cal SC
1949) (205 P 2d 1037).
Gould v Minister of National Insurance 1951 1 KB 731.
Hancock v Operating and Vending Machines Co Ltd (1938) 31
BWCC 209 (CA).
Hedley Byrne & Co v Heller and Partners 1964 AC 465 (1963 2
All ER 575 HL).
Herbert v Harold Shaw 1959 2 All ER 189.
Hilton v Thomas Burton Ltd 1961 1 All ER 74.
Hinman v Westing House Electric Co 471 P 2d 988 (Cal SC 1970).
Honeywill and Stein Ltd v Larkin Bros 1934 1 KB 191.
Howels v Powell Duffryn Steam Coal Co 1926 1 KB 472 (CA).
Houldsworth v City of Glasgow Bank (1880) 5 AC 317 (HL).
Ilkiw v Samuels 1963 2 All ER 879 (CA).
Imperial Chemical Industries v Shatwell 1965 AC 656 (HL).
Ira S Bushey v United States of America 398 F 2d 167 (US CA
1967).
Jefferson v Derbyshire Farms Ltd 1921 2 KB 281 (CA).
Joel v Morrison (1834) 172 ER 1338.
Johnstone v Long 181 P 2d 645 (Cal SC 1947).
Klein v Caluori 1971 2 All ER 701 (CA).
Langworth v Valentine 1952 2 All ER 803.
Launchbury v Morgans 1971 1 All ER 642 (CA).

Limpus v London General Omnibus Co (1962) 158 ER 993.
Lloyd v Grace Smith & Co 1912 AC 716 (HL).
London Country Freehold Prop Ltd v Berkeley 1936 2 All ER 1039.
London Country Council v Cattermoles Garages 1953 2 All ER 582
(CA).
Lyons v Zale Jewellery Co (246 Miss 139) 150 So 2d 154 1963.
Marsh v Moores 1949 2 All ER 27.
Market Investigations Ltd v Minister of Social Security 1969
2 QB 173.
Mersey Docks and Harbour Board v Coggins & Griffiths 1946 2
All ER 345.
Montreal v CW Martin & Sons 1966 1 QB 716 (CA).
Navarro v Moregrand Ltd 1951 2 TLR 674 (CA).
Nyman v MacRae Bros 418 P 2d 253 (Wash SC 1966).
Ormrod v Crosville Motor Service 1953 2 All ER 753 (CA).
Parker v Miller (1926) 42 TLR 408 (CA).
Poland v John Parr & Sons 1926 All ER 177 (CA).
Quarman v Burnett 1840 All Er 350 (6 M & W 499).
R v Walter (1858) 27 LJMC 207.
R v Industrial Injuries Commissioner, Ex parte Amalgamated En=
gineering Union 1966 1 All ER 97 (CA).
Ready Mixed Concrete v Minister of Pensions 1968 1 All ER 433.
Reley v Standard Oil of New York 132 NE 97 (NYSC 1941).
Ricketts v Thomas Tilling Ltd 1915 1 KB 644.
Ruddiman & Co v Smith 1889 5 TLR 417 (DC).
Samson v Aitchison 1912 AC 844 (PC).
Sears Roebuck & Co v Greekmore 23 So 2d 250 (Miss SC 1945).
Skow v Steele (74 5D 81) 49 NW 2d 24 1951.
Sleath v Wilson 1839 9 C & P 607.
Sir WG Armstrong Whitworth & Co v Redford 1920 AC 757 (HL).
Smith v Martin 1911 2 KB 775 (CA).
Staveley Iron and Chemical Co v Jones 1956 AC 627 (HL).
Stevenson, Jordan & Harrison Ltd v Macdonald and Evans 1952 1
TLR 101 (CA).
Storey v Ashton 1869 LR 4 QB 476.
Stansell v Safeway Stores (44 Cal 2d 822) 113 P 2d 264 1941.
St Helens Colliery Co v Hewitson 1923 All Er 249 (HL).
Strait v Hale Construction Co 103 Cal R 487 (DCA Cal 1972).
Station v National Coal Board 1957 1 WLR 893.
Twine v Bean's Express Ltd 1946 1 All Er 202 (CA).
Vance Trucking v Canal Ins 394 F 2d 391 (4th CIR 1968).
Vance Trucking v Canal Ins 249 F Supp 33 (DSC 1966).

Warren v Henly's 1948 2 All ER 935.
Whatman v Pearson 1868 LR 3 CP 422.
Weaver v Tredgar Iron & Coal Co Ltd 1940 AC 955 (HL).
Whittaker v Minister of Pensions and National Insurance 1966
3 All Er 531.
Wheatley v Patrick 1837 2 M & W 650.
Weir v Bell 1878 3 Ex D 238.

NEDERLANDSE REG

- ASSER C. en KAMPHUISEN P.W. Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsh Burgerlijk Recht - Derde Deel - Verbintenis= senrecht - Derde Stuk - Bijzondere Overeenkomsten, 1948 (Zwolle). Aangehaal *Bijzondere Overeenkom= sten.*
- ASSER C. en RUTTER L.E.H. Handleiding tot de Beoefening van het Nederlands Burgelijk Recht: 3de deel (Verbintenissenrecht) 2de stuk (de Overeenkomst en de Verbintenis uit de Wet), 3de Druk (Zwolle) 1968. Aangehaal *Handleiding.*
- BERGER G. Conclusie voor Hoge Raad 20-3-1942 NJ 1942 no 444. Aangehaal *Conclusie.*
- BONGERS H.A. Dient de Wettelijke Aansprake= lijkheid bij Verkeersongevallen vervangen te worden door een Stelsel van Verzekering?, Prae= advies voor de Nederlandse Juris= ten-Vereeniging 1967 149. Aange= haal 1967 *HNJV.*
- BEEKHUIS J.H. Aansprakelijkheid van Rechtsper= zonen en Hare Organe voor Onrecht= matige Daden, 1934 (Zwolle). Aangehaal *Rechtspersonen.*
- BLOEMBERGEN A.R. Enige kanttekeningen bij een be= toog van H.J. Hommes, 1968 Week= blad voor Privaatrecht, Notaris = arbt en Registratie Nr 4990 jaar= gang 99 173. Aangehaal 4990 *WPNR.*
- BLOEMBERGEN A.R. Naar een Nieuw Ongevallenrecht, Intreerede 1965 (Leiden). Aange= haal *Ongevallenrecht.*
- BLOEMBERGEN A.R. Dient de Wettelijke Aansprakelijk= heid bij Verkeersongevallen ver= vangen te worden door een Stelsel van Verzekering? Prae= advies voor de Nederlandse Juristen-Ver= eniging 1967 1. Aangehaal 1967 *HNJV.*

- BLOEMBERGEN A.R. Schadevergoeding bij Onrechtmatige Daad, 1965 (Deventer). Aangehaal *Schadevergoeding*.
- BRUINS G.W.J. Een Onderzoek naar den Rechtsgrond der Schadevergoeding, proefschrift 1906 ('s Gravenhage). Aangehaal *Onderzoek*.
- DIEPHUIS G. Het Nederlandsh Burgerlijk Recht, Deel II 1888. Aangehaal *Het Nederlandsch Burgerlijk Recht*.
- DRION J. Een Nieuwe Koers in 's Hooge Raads Jurisprudentie over de Onrechtmatige Daad. (Oorgedrukt in Verzamelde Geschriken J Drion 1968 (Leiden) 91). 1947 Weekblad voor Privaatrecht, Notarisambt en Registratie nrs 3992 op 245; 3993 op 253; 3994 op 261; 3995 op 269; 3996 op 277. Aangehaal 3992/6 *WPNR* en *Verzamelde Geschriften*.
- DRION J. Verzamelde Geschriften deur A.R. Bloembergen, Risico-aansprakelijkheid op 88. Aangehaal *Verzamelde Geschriften*.
- DRION H. Aansprakelijkheid voor Andermans Fouten, inougurele rede 1958. Aangehaal *Andermans Fouten*.
- DRION H. Bespreking Proefschrift van G.H.A. Schut, 1970 Weekblad voor Privaatrecht, Notarisambt en Registratie jaargang 100 nrs 4791/2. Aangehaal 4791/2 *WPNR*.
- GREVEN H.B. Is het wenschelijk, ten bate der arbeiders dwangverzekering in te voeren, voor zoover betreft de gevolgen van ongelukken in de nit oefening van het bedrijf ondervonden?, Prae-advies voor de Nederlandse Juristen-Vereeniging (Deel I, 1). Aangehaal (1887 *HNJV*).
- HOFMANN L.C. Verbintenissenrecht I, 6de druk 1941 (Groningen). Aangehaal *Verbintenissenrecht*.

- HOMMES H.J. Enige Beschouwing over Juridische Causaliteit, Toerekening, Recht- en Onrechtmatigheid, Schuld en Risico, 1965 Rechtsgeleerd Magazijn Themis 5-39, 159-230. Aangehaal 1965 *RM Th.*
- HOMMES H.J. De Elementaire Grondbegrippen der Rechtswetenschap, 1972 (Kluwer-Deventer). Aangehaal *Grondbegrippen.*
- HOMMES H.J. De Grondslagen der Schade-aansprakelijkheid in de Titel over de Onrechtmatige Daad in Ontwerp Nieuw B.W. Boek 6, titel 3, 1967 Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-Ambt en Registratie, jaargang 98 nr 4973. Aangehaal 4973 *WPNR.*
- HOMMES H.J. De Grondslagen der Schade-aansprakelijkheid buiten Contract en de Leer der Redelijke Toerekening, 1968 Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, jaargang 99 nrs 5001-5003. Aangehaal 5001-5003 *WPNR.*
- HOMMES H.J. Qui Bene Distinguit, Bene Docet, 1968 Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, jaargang 99 nr 4985. Aangehaal 4985 *WPNR.*
- HOUWING P.A.N. Annotasie onder Hoge Raad 28-6-1951 NJ 1952 no 557. Aangehaal *nt onder HR 28-6-1951.*
- HOFMANN L.C.; DRION H.; WIERSMA K. Het Nederlands Verbintenissenrecht. 2de deel art. 1388-1492 B.W., 8ste druk 1959 (Groningen). Aangehaal *Verbintenissenrecht.*
- HIJMANS I.H. Is het Gewenscht hem, die door zijn met Onrechtmatig Handelen Gevaar voor Schade doet Ontstaan, Aansprakelijk te Stellen, indien de Schade werkelijk intreedt? Prae-advies voor de Nederlandsche Juristen Vereniging 1913. Aangehaal 1913 *HNJV.*

- KÖSTER H.K. Noot onder H.R. 9-12-1966 (o.a. de constructie van de "quasi onrechtmatige daad" als criterium voor de afbakening van de risico-aansprakelijkheid), 1969 *Ars Aequi* jaargang 18 38. Aangehaald 1969 *AA*.
- KÖSTER H.K. Causaliteit en Voorzienbaarheid; de Betekenis van de Begrippen Causaliteit en Voorzienbaarheid voor de Omvang van de Buiten-Contractuele Schadevergoeding, in: ougurele rede Amsterdam (Zwolle) 1963. Aangehaald *Causaliteit*.
- Marx A.J. Aansprakelijkheid voor Bedrijfsorganisatiefouten, 1939 *Nederlands Juristenblad* 739. Aangehaald 1939 *NJB*.
- MAEIJER J.M.M. Aansprakelijkheid voor Handelingen van een Medisch Team, 1970 *Nederlands Juristenblad* 873. Aangehaald 1970 *NJB*.
- MAEIJER J.M.M. Matiging van Schadevergoeding, proefskrif 1962 (Breda). Aangehaald *Matiging*.
- MEIJERS E.M. Annotasie onder Hoge Raad 21-5-1937 *NJ* 1937 no 638. Aangehaald *nt onder HR 21-5-1937*.
- MEIJERS E.M. Annotasie onder Hoge Raad 20-12-1940 *NJ* 1941 no 365. Aangehaald *nt onder HR 20-12-1940*.
- MEIJERS E.M. Noten onder Hoge Raad 14-1-1916, 1916 *Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie* nr 2441. Aangehaald 2441 *WPNR*.
- OFFERHAUS E.J. De Wettelijke Aansprakelijkheid voor de Uitgeleende Arbeider, 1955 *Sociaal Maandblad Arbeid* 413. Aangehaald 1955 *SMA*.
- ONRECHTMATIGE DAAD Losbladige Handboek, 1964 *Onder Redaksie van H. Drion*. Aangehaald *OD*.
- OPZOOMER C.W. Het Burgelijke Wetboek Verklaard, Deel 6, 1879. Aangehaald *Het Burgelijke Wetboek*.

- ONTWERP VOOR EEN NIEUW
BURGERLIJK WETBOEK
- ONTWERP VOOR EEN NIEUW
BURGERLIJK WETBOEK
- POT H.J.
- PETIT C.
- PITLO A.
- POLAK R.J.
- POLAK R.J.
- POLAK R.J.
- POLAK R.J.
- POLAK R.J.
- ROOD M.G.
- RUTTEN L.E.H.
- SYMPOSIUM: VERKEERSCHADE,
AANSPRAKELIJKHEID EN VER=
ZEKERING
- Toelichting, Derde Gedeelte (Boek 6), 1961 ('s Gravenhage). Aangehaal *Toelichting*.
- Tekst, Derde Gedeelte (Boek 6), 1961 ('s Gravenhage). Aangehaal *Ontwerp BW*.
- Maatschappij en Recht, proefskrif 1960 (Leiden). Aangehaal *Maatschappij en Recht*.
- Aantekeninge: Hoge Raad 10-6-1955, 1955 *Ars Aequi* jaargang 5 145. Aangehaal 5 *AA*.
- Het Verbintenissenrecht naar het Nederlands Burgerlijk Wetboek, 6de druk 1964 Haarlem (Tjeenk Willink). Aangehaal *Verbintenissenrecht*.
- Is de Opzet van het Ontwerp B.W. boek 6, titel 3, fundamenteel ondeugdelijk?, 1968 *Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie*, jaargang 99 nr 4979. Aangehaal 4979 *WPNR*.
- Quando bene distinguitur?, 1968 *Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie*, jaargang 99 nr 4988. Aangehaal 4988 *WPNR*.
- Wettelijke Aansprakelijkheid Oud en Nieuw, 1963 *Verzekerings-archief* 59. Aangehaal 1963 *VA*.
- Verkeer en Risico, inouguerele rede 1959 (Zwolle). Aangehaal *Verkeer en Risico*.
- Bloembergen's Nieuwe Ongevallenrecht, 1967 *Verkeersrecht* 97. Aangehaal 1967 *VR*.
- Naar een afschaffing van de Burgerrechtelijke Aansprakelijkheid voor Verkeersongevallen?, 1966 *Verkeersrecht* 1. Aangehaal 1966 *VR*.
- Kluwer-Deventer 1972. Aangehaal *Symposium*.

- SCHOLTEN P. Verzamelde Geschriften van P. Scholten, Deel IV, 1954 (Zwolle), waarin sy artikel: De Causaliteit vraag in het Leerstuk der Schadevergoeding buiten Contract, 1902 Rechtsgeleerd Magazijn 265 ev, oorgedruk is. Aangehaald *Geschriften IV*.
- SCHOLTEN P. Annotasie onder Hoge Raad 4-11-1938 NJ 1939 no 536. Aangehaald *nt onder HR 4-11-1938*.
- SCHOLTEN P. Schadevergoeding buiten Overeenkomst en Onrechtmatige Daad, proefschrift 1899 (Amsterdam). Aangehaald *Schadevergoeding*.
- SCHUT G.H.A. Rechtelijke Verantwoordelijkheid en Wettelijke Aansprakelijkheid, proefschrift Amsterdam 1963 (Zwolle). Aangehaald *Verantwoordelijkheid*.
- SCHUT G.H.A. Schuld en Risico, 1969 Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, jaargang 100 nr 5045. Aangehaald 5045 *WPNR*.
- SWART P.J. Bloembergen's nieuwe Ongevallenrecht, 1967 Verkeersrecht 25. Aangehaald 1967 *VR*.
- SCHOLTEN G.J. Replik op preadviezen 1967 HNJV, 1967 Nederlandse Jursiten-Vereeniging 12. Aangehaald 1967 *HNJV*.
- SCHOLTEN G.J. De Beperking van Aansprakelijkheid met het Gehele Vermogen en de Matigingsbevoegdheid van de Rechter, inaugurele rede 1962 (Zwolle). Aangehaald *Beperking*.
- SCHOLTEN G.J. De Onrechtmatige Overheidsdaad, 1949 Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie, nrs 4071 en 4072. Aangehaald 4071/2 *WPNR*.
- SLAGTER W.J. De Rechtsgrond van de Schadevergoeding bij Onrechtmatige Daad, proefschrift 1952 Leiden ('s Gravenhage). Aangehaald *Rechtsgrond*.
- STEIN P.A. Over de betekenis van de Billijkheid voor het huidige en het toekomstige Verbintenissenrecht,

- 1969 Rechts Magazijn Themis 307.
Aangehaal 1969 *RM Th.*
- VAN BRAKEL S. Leerboek van het Nederlands Ver-
bintenissenrecht, eerste deel
1948 (Zwolle). Aangehaal *Leerboek.*
- VAN SCHELLEN J. Juridische Causaliteit, 1972
(Kluwer). Aangehaal *Juridische
Causaliteit.*
- VAN LENNEP H. Een Onderzoek naar den Rechts=
grond der Aansprakelijkheid voor
Schade door Ondergeschikten ver=
oorzaakt, proefskrif 1895 (Amster=
dam). Aangehaal *Ondergeschikten.*
- VAN DER GRINTEN W.C.L. Onrechtmatige Daad en Schade,
1939 Nederlands Juristenblad 159.
Aangehaal 1939 *NJF.*
- VAN HOEKEN H. Onrechtmatige Daad van een Ver=
tegenwoordiger, 1958 *Ars Aequi*
jaargang 7 113. Aangehaal 7 *AA.*
- VAN PRAAG M.M. Het Onopgeloste Vraagstuk, 1952
Weekblad voor Privaatrecht, No=
taris-ambt en Registratie nrs
4226 op 28. Aangehaal 4225/7
WPNR.
- VAN DER GRINTEN W.C.L. en
LEYTEN J.C.M. Aansprakelijkheid van en voor
Minderjarigen en Geestelijk Ge=
stoorden, 1968 Prae-advies voor
het Rechtskundige Afdeling van
het Thijmgenootschap. Aangehaal
1968 *Thijmgenootschap.*
- VERHEUL J.P. Het zogenaamde Risico-beginsel,
1968 Weekblad voor Privaatrecht
Notaris-ambt en Registratie,
jaargang 99 nr 5009 392. Aange=
haal 5009 *WPNR.*
- WERTHEIM W.F. Aansprakelijkheid voor Schade
Buiten Overeenkomst, 1930 (Lei=
den). Aangehaal *Aansprakelijk=
heid.*
- WOLFSBERGEN A. Onrechtmatige Daad 1946 (Leiden).
Aangehaal *Onrechtmatige Daad.*
- WEERSMA W.J.M. en POLAK N.J. De Wegensverkeerswet, 1950 (Gro=
ningen). Aangehaal *Wegenver=
keerswet.*

Afkortings

afd	-	afdeling
AA	-	Ars Aequi
art	-	artikel
BW	-	Burgerlijk Wetboek
CC	-	Code Civil
HNJV	-	Handelingen der Nederlandse Juristen-Vereniging - Prae-adviezen.
HR	-	Hoge Raad der Nederlanden
Ktg	-	Kantongerecht
NJB	-	Nederlands Juristenblad
no, nr	-	nummer
NJ	-	Nederlandse Jurisprudentie
nt	-	noot (annotasie).
OD	-	Onrechtmatige Daad (handboek)
Ontwerp BW	-	Ontwerp Nieuw Burgerlijk Wetboek
RM Th	-	Rechtsgeleerd Magazijn Themis
Rb	-	Rechtbank
SMA	-	Sociaal Maandblad Arbeid
Toelichting	-	Toelichting tot het Nieuw Burgerlijk Wetboek
VR	-	Verkeersrecht. Juridisch maandblad betreffende het wegverkeer.
WPNR	-	Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie.
W	-	Weekblad van het Recht

Gewysdes

Hof Amsterdam 2-1-1923 NJ 1923 bl 654
Rb Amsterdam 24-12-1935 NJ 1936 no 848
Hof Amsterdam 20-4-1944 NJ 1944 no 459
Rb Amsterdam 18-1-1949 NJ 1949 no 534
Hof Amsterdam 9-5-1952 NJ 1952 no 638
Ktg Amsterdam 10-6-1954 NJ 1954 no 692
Rb Amsterdam 2-6-1959 NJ 1959 no 617
Hof Amsterdam 3-12-1959 NJ 1960 no 500
Hof Amsterdam 13-1-1960 VR 1961 no 18
Hof Amsterdam 30-12-1964 NJ 1966 no 250
Hof Amsterdam 30-5-1968 NJ 1969 no 244
Hof Amsterdam 4-3-1969 NJ 1970 no 131
Hof Antillen 29-4-1952 NJ 1953 no 266
Hof Arnhem 13-1 1970 NJ 1970 no 198
Rb Arnhem 7-1-1960 VR 1963 no 39
Ktg Boxmeer 18-3-1958 VR 1959 no 115
Rb Breda 10-9-1963 VR 1965 no 21

Hof 's Gravenhage 25-6-1934 NJ 1934 1509
Hof 's Gravenhage 4-5-1942 NJ 1942 no 793
Rb 's Gravenhage 10-6-1952 VR 1956 no 39
Rb 's Gravenhage 30-6-1952 VR 1956 no 39
Hof 's Gravenhage 17-5-1956 NJ 1956 no 561
Hof 's Gravenhage 19-4-1963 NJ 1964 no 407
Hof 's Gravenhage 8-11-1949 NJ 1950 no 697
Hof 's Hertogenbosch 8-11-1949 NJ 1950 no 697
Hof 's Hertogenbosch 15-5-1956 NJ no 585
Hof 's Hertogenbosch 16-2-1971 NJ no 309
HR 28-12-1894 W 7383
HR 22-6-1900 W 7476
HR 22-5-1903 W 7927
HR 22-6-1917 W 10146
HR 16-12-1932 NJ 1932 458
HR 21-5-1937 NJ 1937 no 638
HR 14-11-1938 NJ 1939 no 536
HR 3-1-1941 NJ 1941 no 537
HR 20-3-1942 NJ 1942 no 444
HR 16-4-1943 NJ 1943 no 352
HR 5-5-1950 NJ 1950 no 782
HR 10-6-1955 NJ 1955 no 552
HR 1-2-1957 NJ 1957 no 175
HR 8-3-1957 NJ 1957 no 271
HR 20-3-1959 NJ 1959 no 181
HR 31-5-1968 NJ 1968 no 323
Ktg Leiden 5-12-1952 NJ 1953 no 303
Hof Leeuwarden 19-10-1050 NJ 1951 no 234
Rb Leeuwarden 7-4-1960 NJ no 288
Rb Rotterdam 26-6-1925 NJ 1926 58
Rb Rotterdam 27-6-1928 NJ 1928 1593
Rb Rotterdam 6-12-1940 NJ 1941 no 153
Rb Rotterdam 17-2-1954 NJ 1955 no 78
Rb Rotterdam 22-6-1956 NJ 1957 no 22
Rb Rotterdam 11-4-1958 VR 1959 no 116
Rb Tiel 4-12-1931 NJ 1932 777
Rb Utrecht 22-6-1927 NJ 1928 850
Rb Utrecht 24-1-1923 NJ 1923 1266
Rb Zutphen 1-4-1943 NJ 1943 no 845
Rb Zwolle 4-1-1950 NJ 1950 no 572

SUID-AFRIKAANSE REG

Bibliografie

- BARLOW T.B. The South African Law of Vicarious Liability, 1939 (Juta). Aangehaal *Vicarious Liability*.
- BOBERG P.Q. R. A New Head of Vicarious Liability?, 79 South African Law Journal (1962) 235. Aangehaal 79 *SALJ*.
- BOBERG P.Q. R. Oak Tree or Acorn? - Conflicting Approaches to our Law of Delict, 83 South African Law Journal (1966) 150. Aangehaal 83 *SALJ*.
- CLCUGH C.B. & COLE C.W. Economic History of Europe, 3de uitgawe (Boston) 1952.
- DE GROOT H. Inleiding tot de Hollandsche Rechtsgeleerdheid, en Apologia. Aangehaal *Inleiding en Apologia*.
- DE VOS W. Verrykingsaanspreeklikheid in die Suid-Afrikaanse Reg, 2de uitgawe (Juta) 1971. Aangehaal *Verrykingsaanspreeklikheid*.
- DE VILLIERS J.E. & MACINTOSH J.C. & KNIGHT D.B. The Law of Agency in South Africa, 1956 (Juta). Aangehaal *Agency*.
- DE WET J.C. & YEATS J.P. Die Suid-Afrikaanse Kontrakereg en Handelsreg, 3de uitgawe (Butterworths) 1964. Aangehaal *Kontrakereg*.
- DE WET J.C. & SWANEPOEL H.L. Die Suid-Afrikaanse Strafrege, 2de uitgawe 1960 (Butterworth). Aangehaal *Strafrege*.
- FLEMING J.G. The Decline and Fall of the Law of Delict, Comparative and International Law Journal of Southern Africa (1973) 259. Aangehaal 6 *CILSA*.
- GIBSON J.T.R. Wille's Principles of South African Law, 6de uitgawe (Juta) 1970. Aangehaal *Principles*.

- GROENEWEGEN S. Tractatus de Legibus Abrogatis. Aangehaal *Tractatus*.
- GROBLER G.L. Die Grondslag vir die Aanspreeklikheid van die Verkoper weens Gebreke in die Koopsaak, LLM-verhandeling (Potchefstroom) 1974. Aangehaal *Gebreke*.
- HAHLO H.R. & KAHN E. The South African Legal System and its Background, 1968 (Juta). Aangehaal *Legal System*.
- HAHLO H.R. & KAHN E. The Union of South Africa, 1960 (Juta). Aangehaal *South Africa*.
- HIJMANS I.H. Romeinsch Verbintenissenrecht, 1927 (Zwolle).
- HUNT P.M.A. No Damages for Negligent Misrepresentation Inducing Contract?, 85 South African Law Journal (1968) 379. Aangehaal 85 *SALJ*.
- JOLOWICZ H.F. Historical Introduction to the Study of Roman Law, 1952 (Cambridge). Aangehaal *Historical Introduction*.
- JOUBERT W.A. Grondslae van die Persoonlikheidsreg, 1953 (Kaapstad). Aangehaal *Grondslae*.
- JOUBERT W.A. Oorsaaklikheid: Feit of Norm?, 6 *Codicillus* (1965) 6. Aangehaal 6 *Codicillus*.
- JOUBERT W.A. Die Realiteit van die Subjektiewe Reg en die betekenis van 'n Realistiese begrip daarvan vir die Privaatreg, of 'n Realistiese Benadering van die Subjektiewe Reg, 21 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1958) 12 en 98. Aangehaal 21 *THRHR*.
- KASER M. Römisches Privatrecht, vertaal sub nom. Roman Private Law, deur R. Dannenbring 1968 (Durban). Aangehaal *Roman Private Law*.
- KERR A.J. The Law of Agency, (Butterworths) 1972. Aangehaal *Agency*.
- KERR A.J. The Persuasive Force of Obiter Dicta, 92 South African Law Journal (1975) 136. Aangehaal 92

- SALJ.*
- KOTZE J.G. Boekbespreking: The Jurisprudence of Holland, by Hugo Grotius, translated with a Commentary by R.W. Lee (Vol II), 54 South African Law Journal (1937) 4. Aangehaal 54 *SALJ.*
- LAWSON F.H. Notes on the History of Tort in Civil Law, 22 Journal of Comparative Legislation and International Law (1940) 136. Aangehaal *Notes.*
- MACINTOSH J.C. & SCOBLE C.N. Negligence in Delict, 5de uitgawe 1970 (Juta). Aangehaal *Negligence.*
- MCKERRON R.G. Basis of Doctrine of Vicarious Liability: Two Views, 73 South African Law Journal (1956) 432. Aangehaal 73 *SALJ.*
- MCKERRON R.G. Servant or Independent Contractor?, 52 South African Law Journal (1935) 414. Aangehaal 52 *SALJ.*
- MCKERRON R.G. The Law of Delict, 7de uitgawe (Juta) 1971. Aangehaal *Delict.*
- MULLIGAN G.A. Mora, 69 South African Law Journal (1952) 276. Aangehaal 69 *SALJ.*
- OLIVIER P.J.J. Aanspreeklikheid weens Onskuldige Wanvoorstelling by Kontraksluiting, 27 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1964) 20. Aangehaal 27 *THRHR.*
- OLIVIER P.J.J. Die Aedilisiese Aksies weens Verborgte Gebreke, 26 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1963) 173. Aangehaal 26 *THRHR.*
- OLIVIER P.J.J. Enkele verdere beskouings oor Deliktuele en Verrykingsaanspreeklikheid, 28 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1965) 56. Aangehaal 28 *THRHR.*
- OLTMANS A.C. De Instituten van Gaius, 1958 (Haarlem). Aangehaal *Commentarius.*

- PRICE T.W. Is the Rule in Rylands v. Fletcher part of Roman-Dutch Law?, 70 South African Law Journal (1953) 381. Aangehaal 70 *SALJ*.
- SANDERS T.C. The Institutes of Justinian, 1962 (Longmans). Aangehaal *Institutes*.
- SCHAEFFER M. & HEYNE J.F. Nywerheidsreg in Suid-Afrika, 1968 (J L van Schaik). Aangehaal *Nywerheidsreg*.
- SCHULZ F. Classical Roman Law, 1951 (Oxford). Aangehaal *Roman Law*.
- SCOBLE C.N. The Law of Master and Servant in South Africa, 1956 (Butterworth). Aangehaal *Master & Servant*.
- SOHM R. The Institutes of Roman Law, vertaal deur J. Ledlie, 3de uitgawe 1907 (Oxford).
- SWANEPOEL H.L. Bedenkings oor die Regspelig by Onregmatige Daad, 20 & 21 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1957) 126, 198, 266. (1958) 50, 134. Aangehaal 20 & 21 *THRHR*.
- TALBOT J.B. Car Owner's Liability for Friend's Driving, 81 South African Law Journal (1964) 73. Aangehaal 81 *SALJ*.
- TURPIN C.C. Basis of the Doctrine of Vicarious Liability: Twee Views, 73 South African Law Journal (1956) 433. Aangehaal 73 *SALJ*.
- VAN DER LINDE J. Supplementum ad Voet.
- VAN DER KEESSEL D.G. Dictata ad Grotium, en Selectae Thesae,
- VAN DER MERWE N.J. & OLIVIER P.J.J. Die Onregmatige Daad in die Suid-Afrikaanse Reg, 1970. Aangehaal *Onregmatige Daad*.
- VAN DER MERWE C.G. Skuldlose Aanspreeklikheid vir Skade Verorsaak deur Diere,

- proefskrif (Universiteit van Suid-Afrika) 1970. Aangehaal *Diere*.
- VAN DER VYVER J.D. & VAN ZYL F.J. Inleiding tot die Regswetenskap, 1972 (Butterworths). Aangehaal *Inleiding*.
- VAN DER VYVER J.D. Animus Injuriandi en die Afwesigheid van Wederegtelikeidsbewus-syn, 29 & 30 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1966) 336 en (1967) 15. Aangehaal 29 & 30 *THRHR*.
- VAN DER WALT J.C. Risiko-aanspreeklikheid uit Onregmatige Daad, proefskrif (Universiteit van Suid-Afrika) 1974. Aangehaal *Risiko-aanspreeklikheid*.
- VAN DER WALT J.C. Enkele Gedagtes oor die Grondslag van Deliktuele Aanspreeklikheid, 32 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1969) 319. Aangehaal 32 *THRHR*.
- VAN DER WALT J.C. Onregmatige Daad en Verryking, 28 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1965) 335. Aangehaal 28 *THRHR*.
- VAN DER WALT J.C. Verborge Gebreke, Onskuldige Wanvoorstelling en Verrykingsaanspreeklikheid, 27 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1964) 212. Aangehaal 27 *THRHR*.
- VAN DER WALT J.C. Strict Liability in the South African Law of Delict, Comparative and International Law Journal of Southern Africa (1968) 49. Aangehaal 1 *CILSA*.
- VAN DER WALT J.C. Bespreking van: Botes v. van Deventer 1966 (3) SA 182 (A), 30 Tydskrif vir Hedendaagse Romeins-Hollandse Reg (1967) 70. Aangehaal 30 *THRHR*.
- VAN DEN HEEVER F.P. Aquilian Damages in South African Law, Vol I (Juta). Aangehaal *Aquilian Damages*.
- VAN LEEUWEN S. Het Roomsche Hollandsche Recht, en Censura Forensis.

- VAN OVEN J.C. Leerboek van Romeinsch Privaat=
recht 3de uitgawe 1948 (Leiden).
Aangehaal *Leerboek*.
- VAN RENSBURG A.D.J. Juridiese Kousaliteit en Aspek=
te van Aanspreeklikheidsbegren=
sing by die Onregmatige Daad,
proefskrif (Universiteit van
Suid-Afrika) 1970. Aangehaal
Juridiese Kousaliteit.
- VAN RENSBURG A.D.J. Normatiewe Voorsienbaarheid as
Aanspreeklikheidsbegrensiings=
maatstaf in die Privaatreg,
byvoegsel tot die Tydskrif vir
Hedendaagse Romeins-Hollandse
Reg, November 1972. Aangehaal
Byvoegsel 1972 THRHR.
- VAN WARMELO P. Limits to the Lex Aquilia, 92
South African Law Journal (1975)
129. Aangehaal 92 *SALJ*.
- VAN WARMELO P. Aanspreeklikheid van Anderes on=
der die Edikte betreffende Nau=
tae, Caupones et Stabularii,
10 Tydskrif vir Hedendaagse Ro=
meins-Hollandse Reg (1946) 182.
Aangehaal 10 *THRHR*.
- VAN WARMELO P. 'n Inleiding tot die Studie van
die Romeinse Reg, 1957 Kaapstad.
Aangehaal *Romeinse Reg*.
- VOET J. Commentarius ad Pandectas.
- SUZMAN A. Motor-vehicle Accidents: Propo=
sals for a System of Collective
Responsibility irrespective of
Fault, 72 South African Law Jour=
nal (1955) 374. Aangehaal 72
SALJ.
- SKRYWER ONBEKEND Notes on some Controverted Points
of Law, Master's Liability for
Servant's acts, 35 South African
Law Journal (1918) 25. Aange=
haal 35 *SALJ*.
- VERTALING van Pothier R.J. se *Traité des Obligations* deur
Van der Linden J. sub. nom. *Verhandeling van Contracten en
andere Verbintenissen*.

Hofverslae en Hooggeregshowe

- AD - Appellate Division Reports
- Buch - Buchanan's Reports
- CPD - Cape Provincial Division Reports
- EDC - Eastern Districts Court Reports
- EDL - Eastern Districts Local Division Reports
- GWL - Griqualand West Local Division Reports
- HC - High Court of Griqualand West Reports
- LLR - Leader Law Reports
- Menz - Menzie's Reports
- NLR - Natal Law Reports
- OR - Official Reports ZAR
- ORC - Reports of the High Court of the Orange River Colony
- PH - Prentice Hall Weekly Reports
- SA - Die Suid-Afrikaanse Hofverslae
- SC - Supreme Court of the Cape of Good Hope Reports
- TPD - Transvaal Provincial Division Reports
- TH -- Witwatersrand High Court Reports
- TS - Supreme Court of the Transvaal Reports
- WLD - Witwatersrand Local Division Reports
- (A) - Appèlhof Afdeling
- (D) - Durban en Kus Plaaslike Afdeling
- (K) - Kaap Provinsiale Afdeling
- (NK) - Noord Kaap Provinsiale Afdeling
- (N) - Natal Provinsiale Afdeling
- (O) - Oranje Vrystaat Provinsiale Afdeling
- (SWA) - Suidwes-Afrika Provinsiale Afdeling
- (T) - Transvaal Provinsiale Afdeling
- (W) - Witwatersrand Plaaslike Afdeling

Afkortings

- art - artikel
- agv - as gevolg van
- a w - aangehaalde werk
- ar - appèlregter
- bv - byvoorbeeld
- di - dit is
- ev - en verder
- ens - ensovoorts
- lw - let wel
- mi - myns insiens
- nav - na aanleiding van
- r - regter

rp - regterpresident
t a p - ter aangehaalde plaatse
w ar - waarnemende appèlregter
wo - waaronder
wr - waarnemende regter

Gewysdes

Ables Groceries v Di Ciccio en 'n ander 1966 1 SA 834 (T)
Addis v Schiller Lightning & Plumbing Co 1906 TH 210
Abdool v Slade 1931 NPD 4
African Guarantee and Indemnity Co Ltd v Minister of Justice
1959 2 SA 437 (A)
Ah Chow v Rust 1945 EDL 230
Andrew v Patchell 1926 TPD 207
April v Pretorius 1906 TS 824
Archibald & Co v Sabela 1953 a SA 254 (N)
Atkinson-Oats Motors Ltd v Snyman 1933 PH A 48 (CPD)
Auto Protection Insurance Co Ltd v Macdonald (Pty) Ltd 1961
3 SA 908 (K)
Barker v Venter 1953 3 SA 771 (OK)
Barkett v SA National Trust and Assurance Co 1951 2 SA 353 (A)
Binda v Colonial Government 5 SC 284
Becker v Kellerman 1971 2 SA 172 (T)
Bischoff Embroidery South Africa (Pty) Ltd v South African
Railways & Harbours 1966 4 SA 385 (W)
Black v Le Voy 1924 EDL 176
Botes v Van Deventer 1966 3 SA 182 (A)
British South Africa Co v Crickmore 1921 AD 107
Broodryk v Smuts NO 1942 TPD 47
Bruce v Lomitz 1922 CPD 343
Burks v Springs Municipality 1917 WLD 143
Carter & Co v McDonald 1955 1 SA 202 (A)
Cassiem and another v Rohleder and others 1962 4 SA 739 (K)
Clifford Harris v Todd 1955 3 SA 302 (SR)
Colonial Mutual Life Assurance Society v Macdonald 1931 AD 412
Chatwin v CSAR 1909 TH 33
Conradie v Wiehahn 1911 CPD 704
Crawhall v Minister of Transport and another 1963 3 SA 614 (T)
Crafford v N'dimande 1962 2 PH O 36 (K)
Davidson v Johannesburg Turf Club 1904 TH 260
Die Minister van Polisie v Fourie NO 1973 1 PH J 26 (A)
Divisional Council of Knysna v Cuthbert 1924 CPD 172

Dicks v SA Mutual Fire & General Insurance Co 1963 4 SA
501 (N)
Dolf v Heath and another 1959 1 SA 714 (OK)
Dowson & Dowson v Grobbelaar 1965 2 PH J 20 (T)
Dreyer v Van Reenen 3 Menz 375
Dube v Administrator, Transvaal 1963 4 SA 260 (T)
Dukes v Marthinussen 1937 AD 12
Duigan NO v Angehrn & Piel Co 1915 TPD 82

East London Municipality v Murray 9 EDC 55
Engers v McMillan 1914 CPD 338
Estate Francis v Landsales Pty Ltd 1940 NPD 441
Estate Van der Byl v Swanepoel 1927 AD 141
Esterhuizen v Administrator Transvaal 1957 3 SA 710 (T)
Eyssen v Calder 20 SC 435

Feldman (Pty) Ltd v Mall 1945 AD 733
Fick v Alexandria Divisional Council 1907 EDC 109
Fish v London & Lancashire Ins Co 1942 WLD 63
Frank v Van Rooy 1927 OPD 231
Francis Freres & Mason (Pty) Ltd v Public Utility Transport
Corporation Ltd 1964 3 SA 23 (D)

General Tyre & Rubber Co (SA) Ltd v Kleynhans 1963 1 SA 533 (N)
Grahamstown Municipality v Saunders 1906 EDC 197
Gifford v Table Bay Dock & Breakwater Commision 1874 Buch 96

Hallett v Jenkins 22 NLR 32
Hamman v Moolman 1968 4 SA 340 (A)
Haine v Pattrick 1917 TPD 110
Hartl v Pretoria Hospital Committee 1915 TPD 336
HK Manufacturing Co (Pty) Ltd v Sadowitz 1965 3 SA 328 (K)
Hendriks v Cutting 1937 CPD 417
Hilpert v Castle Mail Packet Co 12 EDC 38

Imperial Cold Storage Co v Yeo 1927 CPD 432

January v Kilpatrick 2 EDC 18
Jones v Santam Bpk 1965 2 SA 542 (A)

Kinnear v Ruto Flour Mills Pty Ltd 1968 2 PH O 51 (T)
King's Transport v Viljoen 1954 1 SA 133 (K)
Kohlberg v Uitenhage Municipality 1926 EDL 90
Kotze v Ohlssons Breweries 9 SC 319

Latham v Sher 1974 4 SA 687 (W)
Lawford v Minister of Justice 1914 NLR 284
Lewis v Salisbury Gold Mining Co 1 OR 1
Limason v Leyland Motors (SA) Ltd 1929 CPD 348
Lorentz v Dorman Long (Africa) Ltd 1943 EDL 169

Lower Umfolosi District War Memorial Hospital v Lowe 1937
NPD 31

Manickum v Lupke 1963 2 SA 344 (N)

Moroka v McEven 1910 OPD 32

Malherbe v Esterhuizen 1913 CPD 282

Martheze v The Rescue Works Committee of the DRC 1925 CPD
379

Marona v Blackbeard 21 SC 436

Mason v Vacuum Oil Co 1936 CPD 219

Masinda v Tower Typewriter Co 1961 1 SA 795 (N)

McMillan v Hubert Davies & Co 1940 WLD 256

Mbara v Landrey 1917 CPD 599

Meyer en Boshoff v Jackelson 1961 3 SA 165 (T)

Moosa v Duma and the Vereeniging Municipality 1944 TPD 30

Middleton v South African Automobile Association 1932 NPD 451

Minister of Posts and Telegraphs v Johannesburg Consolidated
Investment Co Ltd 1918 TPD 253

Mkize v Martens 1914 AD 382

Mullin v Benade 1952 1 SA 211 (A)

Nel v SAR & H 1924 AD 30

Newman v East London Municipality 12 SC 61

Ngubetole v Administrator, Cape 1975 3 SA 1 (A)

O'Callaghan NO v Chaplin 1927 AD 310

Olympic Passenger Service (Pty) Ltd v O'Connor 1954 3 SA
906 (N)

Oosthuizen v Webb & Kruger 1947 2 SA 670 (T)

O'Niel v Robertson 1909 LLR 107

Parker v Reed 21 SC 496

Parker v NO 1 Tin Syndicate 1906 TS 576

Paton v Caledonian Insurance Co 1962 2 SA 691 (D)

Penrith v Stuttaford 1925 CPD 154

Peri-Urban Areas Health Board v Munarin 1965 3 SA 367 (A)

Phillips v SA Independent Order of Mechanics 1916 CPD 61

Philpott v Whittal Elston Crosby & Co 1907 EDC 193

Phillips v Sipuka 1915 EDL 289

Pretoria Municipality v Esterhuizen 1928 TPD 678

Priestly v Dumeyer 15 SC 393

Prinsloo v du Preez 1965 4 SA 300 (W)

Ravene Plantations Ltd v Estate Abrey 1928 AD 143

Randbank Bpk v Santam Versekeringsmaatskappy Bpk 1965 4 SA
363 (A)

Randbank Bpk v Santam Versekeringsmaatskappy Bpk 1965 2 SA
456 (W)

Reid v Bouverie 1914 NPD 203

Rhodes Motors (Pvt) Ltd v Pringlewood NO 1965 4 SA 40 (A)
 Rogerson v Moe Bros 21 NLR 295
 Rossouw v Central News Agency Ltd 1948 2 SA 267 (W)
 Roux NO v Osgood 1940 AD 139
 Roos v de Loor's Ltd 1931 TPD 100
 Ringrose v Hunter 1933 NPD 442
 R v Feun 1954 1 SA 58 (T)
 R v AMCA Services Lts 1959 4 SA 207 (A)

Sampson v Union and Rhodesia Wholesale Ltd 1927 AD 468
 Sandground v Eloff 1903 TS 787
 SA General Investment Co v Mavaneni 1963 4 SA 89 (D)
 Sauer NO v Duursema 1951 2 SA 222 (O)
 SAR & H v Marias 1950 4 SA 610 (A)
 SBI v Du Toit 1952 4 SA 313 (R)
 Slabbert v Holland 1936 NPD 238
 Silansky v Board of Executors 1916 CPD 683
 Silhouette Chemical Works (Pty) Ltd v Steyn's Garage Brooklyn
 (Pty) Ltd 1967 3 SA 564 (T)
 Sipata v Minister of Defence 1914 EDL 323
 Smit v General Accident Fire & Life 1964 35 A 739 (K)
 Singh v Provincial Insurance Co Ltd 1963 3 SA 712 (N)
 Steyn v Davey 1954 PH F 41 (OPD)
 Swart v Union Government 1948 3 SA 149 (T)
 Suburban Real Estate Ltd v Whall and Blocking 1951 3 SA
 409 (K)
 S v AMCA Sevices 1962 2 SA 288 (T)
 S v AMCA Sevices 1962 4 SA 537 (A)

Townsend v Hankey Minicipality 1920 ED1 226
 Tshlane v Dura Foundation Co (SA) (Pty) Ltd 1962 3 SA 693 (T)

Union Government v Hawkins 1944 AD 556
 Union Government v Lombard 1926 CPD 150
 Union Government v Mentor 1926 CPD 324
 Union Government v Sykes 1913 AD 156

Van Bloemenstein v Reynolds 1934 CPD 265
 Van Wyk v Lewis 1924 AD 438
 Victor v Logie 1923 EDL 233
 Victor v Gillespie Motors 1938 GWL 47

Weir Investments Ltd v Paramount Motor Transport 1962 4 SA 589 (D)
 Witwatersrand Blasting Contractors v Fouche 1971 PHJ 1 (T)
 Zungu v The Administrator Natal 1971 1 SA 284 (D)